

Onderwerp Informatie collegestandpunt oprichting babyluikje

Steller T. Sytsma

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 40 50 Bijlage(n)

Ons kenmerk 4288246

Datum 24 APR 2014 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij informeren wij u over ons standpunt over het inrichten van een babyluikje in de Indische buurt in Groningen. Het plan om een babyluikje in te richten is afkomstig van mevrouw Anneke de Boer. Zij is gelieerd aan een landelijke pro-life¹ stichting in oprichting². Mevrouw de Boer wil het babyluikje openen in september 2014 en heeft ons gevraagd hierover een standpunt in te nemen. Wij hebben besloten afstand te nemen van het plan, omdat wij ons inhoudelijk niet kunnen vinden in het initiatief en het in strijd is met de wet- en regelgeving. In deze brief lichten wij ons standpunt toe.

Een babyluikje is een verwarmde kamer of ruimte – waar een moeder – of een andere persoon – een baby anoniem kan achterlaten met de bedoeling zich ervan te ontdoen. Wanneer de medewerker van de stichting een melding ontvangt dat een baby is achtergelaten, wordt de baby direct opgevangen en wordt er volgens een protocol opgevangen. Hierbij werkt de stichting samen met officiële instanties zoals de Raad voor de Kinderbescherming.

De stichting is van mening dat in de geboorteketen nog niet alle passende maatregelen zijn genomen om de veiligheid te waarborgen van baby's die in zeer problematische omstandigheden geboren worden.

Bij het inrichten van het babyluikje wil de initiatiefneemster samenwerken met instellingen die werken in de gemeente Groningen. De initiatiefneemster heeft aangegeven het plan ongeacht het standpunt van de gemeente of de consequenties door te zetten.

Wij hebben bij onze standpuntbepaling andere organisaties geraadpleegd waaronder GGD Groningen, het Fiom, het UMCG en het ketenoverleg Jonge Moeders.

¹De beweging wenst het basale mensenrecht Recht Op Leven in de grondwetten van de beschaaftde staten te brengen.

²De stichting (naam nog onbekend) stelt zich tot doel het leven van baby's/pasgeborenen te waarborgen en te beschermen

Ook hebben wij de standpunten van de gemeenten Dordrecht en Papendrecht³ en het ministerie van Veiligheid & Justitie (V&J) meegewogen bij ons besluit.

De Nederlandse overheid en de gemeente Groningen hebben vanouds sterk ingezet op het voorkomen en bespreekbaar maken van een ongewenste zwangerschap en op het bieden van vroegtijdige hulp. Een goede ondersteuning begint bij het onderkennen dat zwangere vrouwen in grote nood kunnen verkeren en dan ondersteuning nodig hebben.

Wij vinden het daarom belangrijk om ervoor te zorgen dat de mogelijkheden om hulp te krijgen bekend zijn. Vrouwen moeten weten dat zij hulp kunnen krijgen en waar zij voor deze hulp terecht kunnen. Ook moeten ze weten dat het mogelijk is om in het geheim te bevallen en hun kind na de bevalling af te staan ter adoptie.

Behalve voor voorlichting zorgen wij ook voor laagdrempelige hulp bij ongewenste zwangerschappen en nemen we preventieve maatregelen om risicogedrag tijdens zwangerschap tegen te gaan. Sinds kort nemen verloskundigen bijvoorbeeld een risico analyse af waarbij kwetsbare vrouwen worden opgespoord en de begeleiding van deze vrouwen wordt dan geïntensiveerd.

Volgens het Fiom leggen moeders hun kind te vondeling omdat ze hun zwangerschap en de geboorte willen verbergen. Persoonlijkheidsstructuur, individueel ontwikkelde oplossingsstrategieën en specifieke omstandigheden spelen hierbij een rol. Volgens het Fiom is het niet waarschijnlijk dat een pas bevallen vrouw die in de war is, op zoek gaat naar een babyluikje. Dit vereist een vooropgesteld plan dat in een situatie van ontredde niet aan de orde is. Om deze reden verwachten wij niet dat een babyluikje in de praktijk fungeert als een vangnet.

Wij sluiten niet uit dat van het initiatief een averechtse werking uitgaat. Een babyluikje kan ertoe bijdragen dat vrouwen niet de hulp zoeken die ze nodig hebben en hun zwangerschap geheim houden. Deze vrouwen blijven hierdoor verstoken van perinatale zorg.

Een babyluikje is een voorziening die naar onze mening niet bijdraagt aan het in de stad Groningen aanwezige hulpverleningsaanbod in het kader van perinatale zorg. Hier komt bij dat praktijk en onderzoek⁴ uitwijzen dat het aantal gedode of te vondeling gelegde baby's niet afneemt als is voorzien in een babyluikje.

Een volgend bezwaar is gelegen in het feit dat te vondeling gelegde kinderen geen informatie hebben over hun afstamming. Informatie over afstamming is van wezenlijk belang voor de identiteitsontwikkeling. Dit belang is erkend in diverse internationale verdragen⁵. Wij hechten grote waarde aan de psychische gezondheid van de Groninger jeugd. Ook om deze reden moeten wij het inrichten van een babyluikje ontraden.

³ De stichting wil ook een babyluikje openen in de gemeente Papendrecht.

⁴ Vater und Mutter: 'Kinder aus der Babyklappe', Der Gynäkologe 2007- 12,p 1009-1016

⁵ Artikel 6,7,8,9 en 19 IVRK, artikel 8 EVRM

Naast bovenstaande argumenten is in het licht van de huidige wet- en regelgeving en met name het wetboek van Strafrecht het inrichten van een babyluikje omstreden. Dit hangt samen met het feit dat het te vondeling leggen van baby's onder het huidige strafrecht strafbaar is. Door medewerking te verlenen aan het inrichten van een babyluikje maakt de gemeente zich mogelijk schuldig aan een strafbaar feit.

Samengevat nemen wij afstand van dit initiatief om de volgende drie redenen:

- 1) Inhoudelijk: het babyluikje past niet in het huidige gemeentelijke beleid t.a.v. perinatale zorg en ondermijnt de bestaande hulpverlening;
- 2) Afstammingsrecht: met name informatie over afstamming is van van wezenlijk belang voor identiteitsontwikkeling;
- 3) De wet- en regelgeving: het te vondeling leggen van baby's onder het huidige strafrecht is strafbaar. Door medewerking te verlenen aan het inrichten van een babyluikje maakt de gemeente zich mogelijk schuldig aan een strafbaar feit.

Wij ontraden de initiatiefneemster dringend vervolg te geven aan dit initiatief gezien bovenstaande redenen. We hebben betrokkene er op gewezen dat wij terstond aangifte zullen doen als zij haar initiatief voortzet.

Het initiatief vestigt wél de aandacht op de nood en eenzaamheid waarin zwangere vrouwen kunnen verkeren. Wij vinden het daarom van groot belang de perinatale zorg goed te organiseren en de hulpverlenings/ondersteuningsmogelijkheden onder de aandacht te brengen bij de kwetsbare groep zwangeren. Daarom blijven wij investeren in goede voorlichting en laagdrempelige hulpverlening bij kwetsbare zwangeren.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys